

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ओपन युनिवर्सिटी

(गुजरात सरकार द्वारा स्थापित)

“ज्योतिमय” परिसर,

श्री बाबाज मंदिरनी सामे, सरभेज-गांधीनगर छार्धवे,
छारोडी, अमढावाढ-382 481

E-mail: feedback@baou.edu.in

Website : www.baou.edu.in

सत्रीयकार्य ओगष्ट – 2017 अनुस्नातक पढवी अभ्यासकुम

पाठयकुम

MGT

द्वितीय वर्ष

साहित्य विवेचनना सिद्धांतो :- (MGT – 05)

साहित्य मिमांसा :- (MGT – 06)

गुजराती गद्यना सीमायिन्डो :- (MGT – 07)

अनुवाढ (अंग्रेज् अने छिन्दीमांथी) :- (MGT – 08)

अभ्यासकेन्द्रने सौपवानी छेव्ही तारीख

28/02/2018

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્ર,

એમ.એ.અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા બદલ આપને અમારા વતી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. આપ દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો જેમાં આપની ઉપર અધ્યાપકનું કોઈ અંકુશ નથી. આ પધ્ધતિમાં આપને સ્વંય અનુશાસન અપનાવવું જરૂરી છે. આપને આપના વિષયની ક્રેડીટ અનુસાર આ વિષયમાં દૈનિક 4 કલાક સમય ફાળવવો આવશ્યક છે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું ફોર્મેટ એ આપની સત્રાંત પરીક્ષાના ફોર્મેટ પ્રમાણે જ રાખવામાં આવેલ છે, જેથી અમારી પરીક્ષાની તૈયારી અર્થે યોગ્ય સમજ માટે સ્વાધ્યાયકાર્ય ખૂબ ઉપયોગી છે. સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપને મળેલી અભ્યાસ-સામગ્રીમાંથી સીધા જ કોપી કરવાના નથી, આપ જે વાંચન કરો છો, જે સમજો છો, તે આપની પોતાની ભાષામાં લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું પુનઃમૂલ્યાંકન થતું નથી જો કોઈ વિષયના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં ઓછા ગુણ હોય તા ફરીથી લખેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય સ્વિકારવામાં આવશે નહીં. જેથી આપ પ્રથમ વખતે જ વ્યવસ્થિત જવાબો લખી જમા કરાવશો. જેથી સારામાં સારા ગુણ મેળવી શકશો અને ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકશો.

ખૂબ ખૂબ શુભકામનાઓ સહ,

સ્વાધ્યાયકાર્ય વિભાગ

અગત્યની સૂચનાઓ

- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ: **28/02/2018** છે, તો આ સમય મર્યાદામાં આપે સ્વાધ્યાયકાર્ય લખી જમા કરાવવું જરૂરી છે.
- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની રસીદ લેવી ફરજિયાત છે. જેથી ભવિષ્યમાં સ્વાધ્યાયકાર્યને લગતી કોઈ પૂછપરછ કરવી હોય તેના ઉકેલમાં રસીદ રજૂ કરી શકાય.
- તમારા ચેક થઈ ગયેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય તમારી સત્રાંત પરીક્ષા પહેલા જ કેન્દ્ર પર રસીદ બતાવી પરત લેવા જેથી પરીક્ષાના વાંચન અર્થે પણ તેને ઉપયોગમાં લઈ શકાય.
- એમ.એ. અભ્યાસક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં પાસ થવા માટે **40** ગુણ લાવવા જરૂરી છે, જો તેનાથી ઓછા ગુણ હોય તો તે સ્વાધ્યાયકાર્યમાં વિદ્યાર્થી નપાસ માનવામાં આવશે, અને તે સ્વાધ્યાયકાર્ય નવા સત્રનું મેળવીને ફરીથી લખવાનું રહેશે.
- સ્વાધ્યાયકાર્યના ગુણ વગર ફાઈનલ માર્કશીટ મેળવી શકાશે નહીં.
- લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની સાથે સ્વાધ્યાયકાર્યનું પ્રશ્નપત્ર ફરજિયાત જોડવું.
- આ પછીનું પેજ વિદ્યાર્થીએ પ્રિન્ટ કાઢી તેમાં માંગેલ માહિતી ભરી લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્યના પ્રથમ પેજ ઉપર લગાવવું.

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમનું નામ એમ.એ.-પાર્ટ-૨

પાઠ્યક્રમ : _____

નોંધણીનંબર : _____

અભ્યાસકેન્દ્રનું નામ : _____

નામ : _____

અભ્યાસકેન્દ્ર કોડ નં. : _____

સરનામું : _____

_____

_____

મોબાઈલ નંબર : _____

ઈ-મેઈલ : _____

વિદ્યાર્થીની સહી : _____

તારીખ : _____

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : એમ.એ. દ્વિતીયવર્ષ

પાઠ્યક્રમ : સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

સત્રીયકાર્ય : ઓગષ્ટ- 2017

કુલ ગુણ-100

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ- 36 ગુણ

વિભાગ-ક	વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1500 શબ્દોમાં આપો.	(2×20=40)
1	‘હિંદ સ્વરાજ’ ગાંધીજીના જીવન અભિગમનું દર્શન કરાવે છે – વિધાનની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. અથવા ‘દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો ઇતિહાસ’ પુસ્તક માં રજૂ થતા ક્રાંતિકાર ગાંધીનું દર્શન કરાવો.	
2	‘આત્મકથા’ ના સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે આપની સમજ સ્પષ્ટ કરો. અથવા ‘ગાંધીજીનું સાહિત્ય’- ગ્રંથને સંશોધનગ્રંથ તરીકે મૂલવો.	
વિભાગ-ખ	મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1000 શબ્દોમાં આપો.(ગમે તે બે)	(2×15=30)
1	‘હિંદ સ્વરાજ’માં વ્યક્ત થયેલા રેલવે, વકીલો અને દાકતરો વિશે ગાંધીજીના વિચારોનું મૂલ્યાંકન કરો.	
2	મોહનમાંથી મહાત્મા તરફની વિસ્તરતી જીવનયાત્રા વિશે ‘આત્મકથા’ના આધારે લખો.	
3	‘ગાંધીજીનું ધર્મમંથન’ વિશે આત્મકથાના આધારે વિસ્તૃત નોંધ આપો.	
4	‘દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો ઇતિહાસ’ માં ગાંધીજીના અંગ્રેજ સાથીઓ વિશે વિસ્તારથી લખો.	
વિભાગ-ગ	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.(ગમે તે બે)	(2×5=10)
1	દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગાંધીજી પર કોણે હુમલો કર્યો? શા માટે?	
2	‘પ્રિટોરિયા જતાં’ ગાંધીજીને કેવા અનુભવ થાય છે?	
3	ગાંધીજી પર કયા ત્રણ મહાનુભાવોનો વિશેષ પ્રભાવ પડ્યો?	
4	વિરમગામની જકાતની લડતમાં કોણ નિમિત્ત હતું?	
5	સત્યાગ્રહનો જન્મ કેવી રીતે થયો?	
વિભાગ-ઘ	ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ)	(2×10=20)
1	દક્ષિણ આફ્રિકામાં સત્યાગ્રહની લડત _____ વર્ષ ચાલી.	
2	‘નિર્બલ કે બલરામ’ _____ પુસ્તકનું એક પ્રકરણ છે.	
3	દક્ષિણ આફ્રિકાથી ગાંધીજી _____ નામનું અખબાર બહાર પાડતા હતા.	
4	‘ચોરી અને પ્રાયશ્ચિત’ પ્રકરણ _____ પુસ્તકમાંથી લેવામાં આવ્યું છે.	
5	‘ગાંધીજીનું સાહિત્ય’ પુસ્તકના લેખક _____ છે.	

- 6 'રડો ન મુજ મૃત્યુને' કવિતાના કવિ_____ છે.
- 7 'તમે ગાંધીજીને જોયા હતા ?' કવિતાના કવિ_____ છે.
- 8 ગાંધીજીના ધર્મક્ષેત્રના માર્ગદર્શક તરીકે શ્રી _____ જાણીતા છે.
- 9 દક્ષિણ આફ્રિકામાં ફ્રિનિક્સની સ્થાપના _____ ના વર્ષમાં થઈ.
- 10 'હિન્દસ્વરાજ' પહેલવહેલું _____ સાપ્તાહિકમાં પ્રસિદ્ધ થયેલું.
- 11 'હિન્દસ્વરાજ' અધિપતિ અને _____ વચ્ચેના સંવાદ સ્વરૂપે છે.
- 12 'હિન્દસ્વરાજ' પશુબળની સામે ટક્કર ઝીલવા _____ ને ખડું કરે છે.

MGT-05

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : એમ.એ. દ્વિતીયવર્ષ

પાઠ્યક્રમ : સાહિત્ય મિમાંસા

સત્રીયકાર્ય : ઓગષ્ટ- 2017

કુલ ગુણ-100

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ- 36 ગુણ

વિભાગ-ક	વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1500 શબ્દોમાં આપો.	(2×20=40)
1	ભરતનું રસસૂત્ર આપી રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સમજાવતા વિવિધ વાદો વિશે વિગતે લખો. અથવા 'કાવ્યમાં અલંકારનું સ્થાન' વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.	
2	આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર વિગતે સમજાવો. અથવા કાવ્યહેતુ અને કાવ્યપ્રયોજન વિશે સવિસ્તર નોંધ આપો.	
વિભાગ-ખ	મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1000 શબ્દોમાં આપો.(ગમે તે બે)	(2×15=30)
1	'શબ્દશક્તિ' એટલે શું ? વિગતે સમજાવો.	
2	કુંતકના 'વક્રોક્તિવિચાર' વિશે વિગતે લખો.	
3	એરિસ્ટોટલનો અનુકરણ સિદ્ધાંત સમજાવો.	
4	એલિયટની કાવ્યવિચારણા સ્પષ્ટ કરો.	
વિભાગ-ગ	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.(ગમે તે બે)	(2×5=10)
1	ક્ષેમેન્દ્રનો 'ઔચિત્ય વિચાર'ની સમજ	
2	રમણીયતા એટલે શું ?	
3	રસાસ્વાદનાં વિધનો કયા છે ?	
4	'પ્રતીક' એટલે શું ?	
5	પ્રકારનિષ્ઠ વિવેચન એટલે શું ?	
વિભાગ-ઘ	ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ)	(2×10=20)
1	કુંતકના વક્રોક્તિવિચાર ગ્રંથનું નામ_____ છે.	
2	'રસગંગાધર'ના રચયિતા_____ છે.	
3	'કેથાર્સિસ' સંજ્ઞા_____ના કલાવિચારમાં સાંપડે છે.	
4	રસસૂત્રની ટીકા કરનાર આચાર્ય_____એ અભિવ્યંજનાવાદ આપ્યો.	
5	ભામહનો ગ્રંથ_____ છે.	
6	રીતિ સંપ્રદાયના પ્રવર્તક_____ગણાય છે.	

- 7 કવિતાના ત્રણ સૂર_____ની કાવ્ય વિચારણામાં મળે છે.
- 8 આધુનિક ગુજરાતી વિવેચનના પ્રણેતા_____છે.
- 9 'ભાવન: વિભાવન' ગ્રંથના લેખક_____છે.
- 10 સાહિત્ય જીવનની સમીક્ષા છે એમ_____એ કહ્યું.
- 11 કોચેનો કલાવિચાર_____વાદના નામે પ્રચલિત છે.
- 12 _____ગાંધીયુગના સાહિત્યગુરુ ગણાય છે.

MGT-06

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : એમ.એ. દ્વિતીયવર્ષ

પાઠ્યક્રમ : ગુજરાતી ગદ્યના સીમાચિન્હો

સત્રીયકાર્ય : ઓગષ્ટ- 2017

કુલ ગુણ-100

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ- 36 ગુણ

- વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1500 શબ્દોમાં આપો. (2×20=40)
- 1 'રાઈનો પર્વત' નાટક વિશે વિસ્તૃત સમીક્ષાત્મક નોંધ આપો.
અથવા
લોકજીવનનો ધબકાર ઝીલતી વાર્તાઓ તરીકે 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર-૧' નું મૂલ્યાંકન કરો.
- 2 'મારી હકીકત' આત્મકથાના આધારે પ્રગટ થતો નર્મદનો જમાનો.-વિસ્તૃત નોંધ લખો.
અથવા
'જનાન્તિકે'ના આધારે નિબંધકાર સુરેશ જોષી વિશે વિસ્તારપૂર્વક લખો.
- વિભાગ-ખ મધ્યમશ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1000 શબ્દોમાં આપો.(ગમે તે બે) (2×15=30)
- 1 'મારી હકીકત'માં પ્રગટતું નર્મદનું વ્યક્તિત્વ.
2 'જનાન્તિકે'માં પ્રકૃતિ દર્શન
3 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર'માં વચનપાલન અને વેરની વસૂલાત.
4 'રાઈનો પર્વત'માં સર્જકનો સુધારાવાદી અભિગમ
- વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.(ગમે તે બે) (2×5=10)
- 1 'કાવ્યની શક્તિ'માં મુંબઈની નવરાત્રિ ઉત્સવો વિશે રા.વિ.પાઠક શું જણાવે છે ?
2 'વિશ્વશાન્તિ' કાવ્ય વિશે રા.વિ.પાઠકનું શું મંતવ્ય છે ?
3 નિબંધકાર સુરેશ જોષીનું બાળપણ અને વતન 'જનાન્તિકે'માં કઈ રીતે વ્યક્ત થયું છે ?
4 'જટો હલકારો'માં જટો કેવું પરાક્રમ કરે છે ?
5 'ધેલોશા' વાર્તામાં કોનું ચરિત્ર ઉજાગર થયું છે ? વાર્તાનું વિષયવસ્તુ ટૂંકમાં જણાવો.
- વિભાગ-ઘ ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ) (2×10=20)
- 1 મારી હકીકતના સંપાદક _____ છે.
2 અન્યોઅન્ય બુદ્ધિવર્ધક સભાના સ્થાપક _____ હતા.
3 જલકા અને પર્વતરાય _____ કૃતિના પાત્રો છે.
4 મુશળધાર વરસાદ નિબંધકાર _____ નો નિબંધ છે.

- 5 'હું પહાડનું બાળક છું' એમ_____એ કહ્યું.
- 6 સાંઈ નેહડી_____કૃતિનું પાત્ર છે.
- 7 'જગત આખા તણું રાજ્ય ચલાવે પ્રભુ સત્યથી' વિધાન_____બોલે છે.
- 8 'ઈશ્વરનું ચિત્ર'_____નિબંધ સંગ્રહમાંથી લેવામાં આવેલ છે.
- 9 'ટાગોરવેડા'ના સર્જક_____છે.
- 10 નર્મદે શરૂ કરેલ પત્ર_____હતું.
- 11 ગુજરાતના લ્યુથરકિંગનું બિરુદ_____ને મળ્યું.
- 12 1850માં સ્કોલરશીપ મેળવી નર્મદે_____કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવ્યો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : એમ.એ. દ્વિતીયવર્ષ

પાઠ્યક્રમ : અનુવાદ (અંગ્રેજી અને હિન્દીમાંથી)

સત્રીયકાર્ય : ઓગષ્ટ- 2017

કુલ ગુણ-100

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ- 36 ગુણ

વિભાગ-ક	વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1500 શબ્દોમાં આપો.	(2×20=40)
1	અનુવાદનું સ્વરૂપ સમજાવી વિવિધ પ્રકારો જણાવો. અથવા અનુવાદની વ્યાખ્યા આપી તેનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.	
2	અનુવાદ માટે સહાયક સાધનોની વિગતે ચર્ચા કરો. અથવા આદર્શ અનુવાદ કોને કહેવાય ? ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો.	
વિભાગ-ખ	મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1000 શબ્દોમાં આપો.(ગમે તે બે)	(2×15=30)
1	ભાષાઓનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	
2	અનુવાદમાં અર્થવિસ્તાર	
3	અનુવાદમાં માતૃભાષાની જાણકારીનો પ્રભાવ.	
4	અનુવાદ અને શૈલી	
વિભાગ-ગ	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.(ગમે તે બે)	(2×5=10)
1	અનુવાદ કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ? અનુવાદ શબ્દના વિવિધ ભાષામાં પર્યાયો આપો.	
2	ગ્રીક ભાષાનાં નાટકોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરતી વખતે કેવી કાળજી રાખવી જોઈએ ?	
3	ભાષાની દષ્ટિએ અનુવાદકની મર્યાદાનું એક ઉદાહરણ આપો.	
4	શાબ્દિક અનુવાદ એટલે શું ? સમજાવો	
5	ભાવાનુવાદ એટલે શું ? સમજાવો.	
વિભાગ-ઘ	માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર આપો. (ગમે તે દશ)	(2×10=20)
1	લાઈટ ઓફ એશિયાનો અનુવાદ _____ એ કર્યો છે.	
2	‘ગીતાંજલિ’નો અનુવાદ _____ કર્યો છે.	
3	ઝવેરચંદ મેઘાણીના પદ્યાનુવાદોને _____ અનુસર્જન તરીકે ઓળખાયા છે.	
4	રવીન્દ્રનાથ ટાગોરને _____ ના અનુવાદ બાદ નોબેલ પુરસ્કાર મળ્યો હતો.	
5	in Black and White નો ગુજરાતી અનુવાદ કરો.	

- 6 To have a second look નો ગુજરાતી અનુવાદ કરો.
- 7 તમે મારી સાથે આંખ માંડી શકવાના નથી – અંગ્રેજી અનુવાદ કરો.
- 8 World –શબ્દના જુદા-જુદા ગુજરાતી પર્યાય આપો.
- 9 ‘ઇલિયડ’ ના કવિ_____ છે.
- 10 ‘હવાઈ કિલ્લા બાંધવા’ રૂઢિપ્રયોગોનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરો.
- 11 સારા નગર ગાયન સુનને આ ગયા-અંગ્રજીમાં અનુવાદ કરો.
- 12 ‘કોઈનો લાડકવાયો’ – કઈ અંગ્રેજી કવિતાનો અનુવાદ છે ?

MGT-08